

KAPCSOLÓDÓ TERÜLETEK

Kiadói tevékenység

91/286

PARRY, David: Library publishing: a north east success story = Libr.Assoc.Rec. 92.vol. 1990. 10.no. 759-762.p.

Kiadói tevékenység a könyvtárban: a Newcastle City Libraries and Arts sikerei

Kiadói tevékenység; Vállalkozás; Városi könyvtár

A newcastle-i (280 ezer lakos) városi könyvtár az 1980-as években – példát véve a shropshire-i megyei könyvtárról – igényes publikációs programot indított. Első lépésként 1984-ben megalakították azt a csoportot, amely összefogta a kiadói tevékenység minden vonatkozását. A program azzal a céllal indult, hogy propagálja a könyvtárat és aknázza ki az állomány értékeit; azóta a könyvtár messze túlhaladt ezen a célkitűzésen, s most már arra törekszik, hogy a városra és a régióra vonatkozó értékes anyagok kiadója legyen, ösztönözze a helyi szerzőket és történeti, információs, irodalmi és egyéb kéziratokat adjon ki. A kiadói tevékenységbe nem azért vágta bele, hogy bevételeiket növeljék, ám véleményük szerint a kiadás nem lehet ráfizetéses szolgáltatás.

Igen nagy sikerrel járt a helytörténeti kiadványok sorozata. A nagy példányszám (többszöri újranomással) miatt viszonylag alacsonyan tudták tartani az árat. Közben drágább, s már nem a könyvtár állományát feltáró kiadványok (pl. egy helytörténeti kézikönyv) megjelentetésére is vállalkoztak.

Egyelőre külső nyomdákkal dolgoztatnak, versenytárgyalásos alapon, de a minőségi követelményeket előnyben részesítve. Tervezik egy saját, számítógépes kéziratelőkészítő rendszer beszerzését.

A kiadványok haszna négy év után lehetővé tette egy teljes munkaidőben foglalkoztatott kiadványi felelős beállítását. Az előállítás kapcsolatos feladatok ellátása mellett órá hárulnak a ter-

jesztési munkák és a könyvkereskedőkkel való kapcsolattartás is. Az ő előszűrőjén mennek keresztül a benyújtott kéziratok (1989-ben 50 érkezett be).

A központi könyvtár épületében az étterem és a kiállítási tér mellett van az eladópult, ahol 50 különböző saját kiadványon (könyv, képeslap, nyomat, poszter stb.) kívül 50, más kiadó által megjelentetett anyag is kapható emléktárgyakkal, jelvényekkel, trikókkal stb. együtt. Természetesen a hálózat mind a 21 fiókjában is folyik árusítás, ha kisebb választékkal is. A város 14 könyvkereskedője is kínálja a könyvtári kiadványokat, s további 20 a régióban; a drágább könyvek főleg ezekben kelnek el. A könyvkereskedők azonban csak a legmagasabb szakmai követelményeknek megfelelő kiadványokat hajlandók terjesztetni (1/3-os árréssel); ez elősegíti a könyvtárak kedvező megítélését is.

A kiadványi költségvetést a könyvtár elkülönítetten kezeli, noha nem számít fel olyan rezsiköltségeket, amelyekkel egy önálló kiadónak számolnia kell. Ez lehetővé teszi a tevékenység fejlesztését, s a haszonból e mellett a könyvtár általános céljaira is futja.

A program fokozatosan bontakozott ki a csoport összehangolt, jó munkájának és a jó propagandának köszönhetően. A megszilárduló anyagi alapok egy változatosabb, hosszú távra szóló publikációs politikát tesznek lehetővé. Ez a városi tanács teljes támogatását élvez.

(Papp István)

Közművelődés

91/287

LOHMANN, Mechthild – RULLMANN, Marit: Lesen oder Zuschauen – eine falsche Alternative? Anmerkungen zu Literaturverfilmungen = Buch Bibl. 42.Jg. 1990. 10/11.no. 868-880.p. Bibliogr.

Res. angol nyelven.

Olvasni vagy nézni – téves alternatíva? Észrevételek a szépirodalom megfilmesítésével kapcsolatban

Film; Irodalompropaganda; Videokazetta

A film és az irodalmi mű közötti kapcsolat – akárcsak a téma körüli viták – azóta léteznek, mióta a filmkészítés, azaz kb. 100 éve. A viták az 1920-as években érték el első csúcspontjukat. Már akkor beszéltek arról a potenciális fenyegetésről, amelyet az új, fejlődő tömegmédium jelenthet az irodalomra. Azóta még tovább éleződött az előítéletektől nem mentes megkü-

lönbötetés: nemes irodalom – triviális film, aktív olvasó – passzív filmnéző stb., és ez a könyvtárosok körében is teret nyert. A felnőttoktatással foglalkozó szerzők összefoglalják a kérdés elméleti és gyakorlati szempontjait, közlik alapvető szakirodalmát, majd felsorolják azokat az irodalmi filmeket, amelyek videón is megkaphatók.

(Autoref.)

Az ismertetett cikkek forrásai:

- ABI-Tech. – ABI-Technik (DE)
Act.Inf.Cient.Téc. – Actualidades de la Información Científica y Técnica (CU)
Alexandria – Alexandria (GB)
Am.Lib. – American Libraries (US)
ARBIDO-R – ARBIDO-R (CH)
Aslib Proc. – Aslib Proceedings (GB)
AV-Info – AV-Info (DE)
Biblio – Biblio (DE)
Bibliotekarz – Bibliotekarz (PL)
Bibliothekar – Bibliothekar (DE)
Bibliotheksdienst – Bibliotheksdienst (DE)
Boll.Inf.-Assoc.Ital.Bibl. – Bolletino d'Informazioni – Associazione Italiana Biblioteche (IT)
Buch Bibl. – Buch und Bibliothek (DE)
Bull.Bibl.Fr. – Bulletin des Bibliothèques de France (FR)
Bull.Med.Lib. Assoc. – Bulletin of the Medical Library Association (US)
Česk.Inform. – Československá Informatika (CS)
Čítatel' – Čítatel' (CS)
Coll.Res.Lib. – College and Research Libraries (US)
Čtenár – Čtenár (CS)
Doc.Bibl. – Documentation et Bibliothèques (CA)
Documentaliste – Documentaliste (FR)
El.Lib. – Electronic Libraries (I)
IFLA J. – IFLA Journal (I)
Inf.Dev. – Information Development (GB)
Inf.Serv.Use – Information Services and Use (I)
Int.Classif. – International Classification (I)
Int.Forum Inf.Doc. – International Forum on Information and Documentation (I)
Int.J.Inf.Lib. Res. – International Journal of Information and Library Research (I)
Int.J.Micrograph.Opt.Techn. – International Journal of Micrographics and Optical Technology (I)
Int.Rev.Child.Lit.Lib. – International Review of Children's Literature and Librarianship (I)
Interlend.Doc.Supply – Interlending and Document Supply (GB)
J.Acad.Lib.ariansh. – The Journal of Academic Librarianship (US)
J.Am.Soc.Inf.Sci. – Journal of the American Society for Information Science (US)
J.Inf.Sci. – Journal of Information Science (GB)
Libr.Assoc.Rec. – Library Association Record (GB)
Libr.J. – Library Journal (US)
Libr.Quart. – Library Quarterly (US)
Libr.Rev. – Library Review (GB)
Libri – Libri (I)
N.Z.Lib. – New Zealand Libraries (NZ)
Nachr.Dok. – Nachrichten für Dokumentation (DE)
Naučn.Teh.Bibl.SSSR – Naucnye i Techniceskie Biblioteki SSSR (SU)
Online Rev. – Online Review (I)
Poradnik Bibl. – Poradnik Bibliotekarza (PL)
Public Libr.Q. – Public Library Quarterly (US)
Scand.Public Libr.Q. – Scandinavian Public Library Quarterly (Sx)
Schulbibl.Aktuell – Schulbibliothek Aktuell (DE)
Sci.Technol.Lib. – Science and Technology Libraries (US)
South Afr.J.Lib. Inf.Sci. – South African Journal of Library and Information Science (ZA)
Sov.Bibliotekoved. – Sovetskoe Bibliotekovedenie (SU)
Tech.Knih. – Technická Knihovna (CS)
Wilson Libr.Bull. – Wilson Library Bulletin (US)